

Szászi Zoltán

A magyar nyelvről – Jacsmenyík József

A festőművész által használt kommunikáció, az ecset által felhordott színek, formák, vonalak, árnyak és fények nyelve univerzális, ahhoz nem kell fordító, elég a befogadói szándék, a kép máris átadja a benne kódolt információt, üzenetet. Ám a gondolkodáshoz, a világ, a dolgok megértéséhez és az emberek közti beszélgetéshez a legjobban bírt nyelvet ajánlatos használni. Az anyanyelvet! Ezt vallja a nógrádi táj szerelmese, Jacsmenyík József festőművész is. Képeit szeretik az emberek, lángoló színeit, az ismerős helyszíneket boldogan ismerik fel, és szemükben úgy viszik haza, hogy szívükben őrzik a látvány. Egy-egy lenyomatát a gyerekkornak szívesen látják az otthonuk falán, így visznek magukkal egy csipetnyi Füleket a világba az oda indulók Jacsmenyík József alkotta festmény formájában. A festészet nyelve ugyan egyetemes, de milyen nyelven álmodja fényeit, árnyékait a festő, hogyan szól édesanyjához, feleségéhez, lányához, unokájához, kedveseihez? Milyen nyelven magyarázza el festőtáborokban az ecsetkezelés, a kompozícióalkotás, az aranymetszés szabályait? Erről is kérdeztük a művészt!

Az első iskolák

Jacsmenyík József festőművész 1957. augusztus 24-én Füleken született, egy ízig-vérig magyar családban. Foglalkozását tekintve eredetileg elektrotechnikus, ilyen beosztásban dolgozott a füleki zománcgyárban éveket. Valójában szinte már középiskolás korától inkább művész, azaz festő, grafikus és restaurátor egy sze-

mélyben. Kisdíakként 1963–72 között a füleki Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskolába járt, majd tanulmányait az igen jó nevű Kassai Magyar Tanítási Nyelvű Ipari Szakközépiskolában folytatta, ahol 1976-ban mint elektrotechnikus végzett. Felesége, Zsuzsa, az egyik füleki óvoda magyar osztályában tanít, leánya, Veronika, a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetemen magyarul tanult. „Ha egészen kisiskolás koromra gondolok vissza, Vassányi Zsuzsa néni, Klein tanító bácsi, Nagy Nándor nevét kell említenem, akik bevezettek a magyar nyelv és történelem rejtelseibe. A képzőművészetet Dánai Irén és Szilágyi Ida szerették meg velem, ők irányították első lépéseimet ebbe az irányba. A kassai ipariban Pulen Lajos volt az első osztályfőnököm, majd Frankelné Veres Angéla vezetett az érettségiig minket. Példamutató emberek voltak. Az ipariban magyart és történelmet Gyüre Lajostól és Kanócz Jánostól, Kováts Miklóstól, a világ dolgainak megértéséhez szükséges sajátos filozófiát és mély emberséget az utánozhatatlan Putankó Emiltől, fotózást pedig Veres Józseftől tanultam a szaktantárgyak mellé. A nagy festőművész mesterek kora és helye is Kassa, vagyis igazából nekem Kassa a fiatalságom. Olyan kassai festőművészeket tarthatok a mestereimnek, mint Feld Lajos bácsi, Löffler Béla, Jakoby Gyula. Ezek a rendkívüli emberek nekem magyarul adták az első leckéket, szinte mindent tőlük tanultam kezdetekben. Mint kamasz fiú és oly sok füleki srác, akkor én is a Kassai Ipari

Szakközépiskolába jelentkeztem, az egy jó perspektívának tűnt. Jó választás is volt, hiszen kitűnő iskolába járhattunk. Az IPARI, így, csupa nagybetűvel mondván, mindig egy igazi és igaz közeg volt, remélem, az is marad. Kiváló tanárokkal ismerkedtem ott meg, akik a fegyelmet, pontosságot, tiszteletet hangsúlyozták, és ezt is tanultuk tőlük. Ami jó, ha ott van a festészetben is. Az én első mesterem Feld Lajos bácsi volt, egy régi kassai zsidó családból származó, apró termetű kis ember. Róla azt kell elmondani, hogy az életét a rajzolás mentette meg. Amikor a háború alatt negyven évesen Auschwitzba deportálták, felfedezték a rajztudását, és ezután a haláltábor hírhedt figurájának, Mengelének, a haláldoktornak a magángrafikusa lett. Ez az emberke, Feld Lajos bácsi szerettette meg velem a városfestészetet, az utcák miliójének megfestését. Vele is mindig magyarul beszélgettünk.” – meséli Jacsmenyík József, festőművész. Majd így folytatja: „Lényegében az a legegyszerűbb, legemberibb és legtermészetesebb dolog, és persze alapvetően szükségszerű a gyermeki és ifjú lélek kibontakozásához, hogy az anyanyelvén tanuljon az ember. Nekem magyar mesét mondtak a szülők, nagyszülők, így álmodom, így írok, így olvasok, így beszélek, gondolkodom, így, magyarul létezem. Emellett annyira megtanultam a szlovák irodalmat, nyelvtant, hogy egy szlovák tanítási nyelvű középiskolában szaktantárgyakat tanítottam évekig. Ennyi a nagy titok! Meg kell maradni embernek, magyarnak!”